

1914. NOVEMBER 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

21. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☼ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árárt járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☼ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☼

(Telefon: 37—22.)

A fatermelés és a háboru.

A mostani háborut hosszas, szinte már elviselhetlen gazdasági pangás előzte meg. A faértékesítés nehézségei következtében különösen a fűrésztelepeken szokatlanul nagy árukészletek gyűltek össze, amelyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy sok fűrészüzem a háboru kitörésekor teljesen beszüntette munkáját és az erdei termelés is talán nem egészen megokolt mértékben szorítottatott meg.

Igaz ugyan, hogy magának a háborunak tartama alatt nagyobb mérvű faforgalomra számítani nem lehet és a Németország felé való kivitel is, daczára annak, hogy Oroszországból oda ma fát nem vihetnek be, aligha fog egyes fanemektől, mint pl. a kőrisfától eltekintve, nagyobb arányokat ölthetni. Mégis ez, valamint a katonai kincstárnak elég jelentékenynek ígérkező szükséglete remélhetőleg, ha egyebet nem is, de legalább annyit fog eredményezni, hogy átsegíti a fapiacot ezen az újabb válságos helyzeten is, különösen, ha a szállítások kellő elosztására az illetékes körök figyelemmel vannak. Némileg számításba jönnek a tüzfaterkedelem kedvező kilátásai is, amennyiben a szénszállítás

nehézségei miatt sok helyen ismét a régi jó fafűtésre térnek ezen a télen vissza, s így a tüzfakészletek gyorsan el fognak kelni, sőt erős tél esetén talán még a friss termelésből is kiegészítésre szorulnak.

Ami pedig a jövőt illeti, különösen ha mindannyiunk leghőbb fohászai teljesülnek és a fegyverek sikere a mienk lesz, vérmes remények nélkül is nagy és tartós gazdasági fellendülésre számíthatunk. Nem csupán a belföldi szükséglet fog fokozott mérvű kielégítést igényelni, hiszen a múlt évek gazdasági pangása és a háboru tartama alatt számos hovatovább elkerülhetlen építkezés maradt el, és az újra meginduló gazdasági élet s az elpusztult vidékek épületeinek pótlása is nagyarányú szükséglettel fog jelentkezni, hanem a külföld s különösen Németország is nagy mértékben Ausztria-Magyarország erdeinek fatermésére lesz utalva, legalább is az első 1—2 évben, amennyiben Oroszország, amely az utolsó évtizedben a német birodalomnak legtöbb fát szállított, egyhamar ebbeli régi szerepét nem töltheti be. Svéd- és Norvégország mellett tehát ugyyszólván kizárólag reánk lesz Németország utalva, a fának tehát, ha ismét a béke áldásait élvezhetjük, ugyancsak lesz kelendősege.

Ennek az emberi előrelátás szerint várható nagy s az árak emelkedésére is kilátást nyújtó keresletnek kielégítésére elsősorban a fűrészeinken a közelmúlt évek alatt felgyűlt készletek szolgálnak; nyers gömbölyű fában ellenben alighanem hiány is fog mutatkozni. Ebben a tekintetben számításba kell venni, hogy a megfogyott munkaerő következtében az egész monarchia területén általában kisebb a termelés, mint máskülönben, s hogy igen fontos fatermelő vidékek, mint Galiczia és Bukovina, hazánkban pedig az északkeleti hegyvidék a hadi események következtében a közelebbi jövőben egyáltalában nem, vagy csak késedelmesen fognak fatermésükkal a piacon megjelenhetni.

Ezek a körülmények amellet szólnak, hogy a harczterttől távol eső vidékeken a rendelkezésre álló munkaerőt teljesen használjuk ki. Végtelen jótétemény ez az egyébként kereset nélkül maradó népnek, de magángazdasági szempontból is indokolt. Nem a könnyelmű tultermelésre akarjuk mi erdőbirtokosainkat csábítani, erre a rendelkezésre álló munkaerő és pénz ugy sem

volna elegendő. De nem helyeselnők azt sem, ha az erdei termelés általában szünetelne s erdőbirtokosaink nem biztosítanák maguknak azokat az előnyöket, amelyek a téli s majdan a jövő évi nyári termelési időszakban termelhető fatömeg értékesítéséből várhatók. Leginkább azok az uradalmak jönnek ebben a tekintetben számításba, amelyek fatermésüket házilagosan termelik. A fát tövön vásárló vállalkozóktól e téren sokkal kevesebbet várhatunk s valóban sajnálatos, hogy fatermelésünk még most is tulnyomólag ilyenek kezében van. Az ő erejüket az elmúlt két év üzleti válsága nagyon megviselte s a fűrésztelepeiken felhalmozódott, sokszor egész vagyoniukat felemésztett készletek láttára érthető, ha ez idő szerint nem hajlandók e készleteket még szaporítani és jelentékenyebb új termelésbe fogni. Ez az oka annak is, hogy a fának tövön való árubabocsátásától ma eredményt várni alig lehet s az ily kísérletek majdnem kivétel nélkül meddőek.

A házilagosan termelő uradalmak ellenben könnyebben alkalmazkodhatnak a felforgó viszonyokhoz. Az ő részükről a termelt fában nem fekszik a tulajdonos egész vagyona, többnyire nem dolgoznak kölcsönpénzzel, egész létük nem forog annyira kockán, mint a mozgó tőkével működő fatermelő-vállalkozóé. Nagyobb kockázat nélkül folytathatják tehát a viszonyok által megengedett mértékben gazdaságukat s elsősorban a nyáron döntött fának összegyűjtéséről és kiszállításáról kell gondoskodniok. A téli termelés kevésbé irányuljon a műfatermelésre, mint inkább silányabb lombfaállományokban a tűzifatermelésre, új, kevesebb műfát szolgáltató felújító vágásokra és a gyengébb, öregebb munkaerő alkalmazásával az áterdölésekre, amelyek olcsó tűzifa-választékokat, a fenyvesekben pedig főleg czellulózefát és bányafát hivatottak szolgáltatni.

A legszegényebb néposztálynak, ahol a viszonyok megengedik, a hulladékfa szedését kellő felügyelet mellett s meghatározott napokon nézetünk szerint meg kell engedni, ha tűzifával másként el nem láthatják magukat.

Tavaszszal remélhetőleg javult viszonyokkal állunk szemben s ezekhez képest határozhatunk a nyári döntés mértéke fölött.